

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **SECURITY GROUP - S.G., spol. s r.o.**
sídlem Jeronýmova 1427/15, Brno
zastoupený advokátem JUDr. Milanem Zábřhem
sídlem Veverí 57, Brno

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 449/3, Brno-střed

o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy, ze dne 3. 8. 2016, č. j. JMK 120175/2016, sp. zn. S-JMK 17141/2016/ODOS/Fö

takto:

- I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy, ze dne 3. 8. 2016, č. j. JMK 120175/2016, sp. zn. S-JMK 17141/2016/ODOS/Fö a rozhodnutí Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností, ze dne 7. 1. 2016, č. j. ODSČ-24000/16-9, sp. zn. ODSČ-24000/16-PP, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.

- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 15 342 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce, JUDr. Milana Zábrže, advokáta.
- III. Žalobci se vrací přeplatek na soudním poplatku ve výši 3 000 Kč ve lhůtě do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám zástupce žalobce, JUDr. Milana Zábrže, advokáta.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného, kterými byla zamítnuta jeho odvolání proti rozhodnutím Magistrátu města Brna, odboru dopravněsprávních činností (dále jen „správní orgán I. stupně“).
 - a. První z rozhodnutí správního orgánu I. stupně bylo rozhodnutí ze dne 7. 1. 2016, č. j. ODSČ-24000/16-9 (dále také „prvostupňové rozhodnutí“). Toto rozhodnutí žalovaný potvrdil a odvolání žalobce zamítl rozhodnutím ze dne 3. 8. 2016, č. j. JMK 120175/2016, sp. zn. S-JMK 17141/2016/ODOS/Fö. Tímto prvostupňovým rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta dle § 137 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) ve výši 2 500 Kč za bezdůvodné odepření vysvětlení ve věci přestupku proti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu, kterého se měl dopustit dosud nezjištěný pachatel tím, že dne 4. 9. 2015 v 8.25 hod. v Brně na ul. Ondrova, s vozidlem tov. zn. Volkswagen, r. z. x, překročil nejvyšší povolenou rychlost v obci (povolena 50 km/h, naměřena 71 km/h, po odečtení odchylky 68 km/h).
 - b. Odvoláním žalobce napadl také usnesení prvostupňového správního orgánu ze dne 25. 1. 2016, č. j. ODSČ-74966/15-24 (dále také „prvostupňové usnesení“). Toto usnesení žalovaný potvrdil a odvolání zamítl rozhodnutím ze dne 4. 8. 2016, č. j. JMK 120174/2016, sp. zn. S-JMK 28579/2016/ODOS/Př. Tímto prvostupňovým usnesením bylo na podnět žalobce rozhodnuto o tom, že úřední osoba Mgr. J. J. není vyloučena z projednání a rozhodování ve věci vedené pod sp. zn. ODSČ-74966/15-JR/PŘ.
2. Postup správního orgánu I. stupně vycházel z písemnosti ze dne 11. 11. 2015 vyhotovené Policií České republiky, ve kterém bylo popsáno podezření ze spáchání přestupku dle § 125 odst. 1 písm. f) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalobce Policii České republiky sdělil, že ví, kdo automobil řídil, nicméně dále k celé věci odmítl vypovídat. Správní orgán I. stupně žalobce vyzval k určení totožnosti řidiče předmětného vozidla. V závěru výzvy správní orgán I. stupně uvedl, aby žalobce sdělil potřebné údaje k určení totožnosti řidiče vozidla, který s vozidlem dne 5. 2. 2015 v 21.15 hod., stál v ulici Biskupská v Brně, (správní orgán uvedl jiné datum a místo, než v předchozím textu výzvy). Předmětná výzva obsahovala také poučení, že v případě bezdůvodného odepření podání vysvětlení může správní orgán uložit pořádkovou pokutu do výše 5 000 Kč, přičemž toto poučení bylo umístěno na druhé straně výzvy, za podpisem úřední osoby a otiskem razítka správního orgánu I. stupně. Jelikož žalobce na tuto výzvu nereagoval, uložil správní orgán I. stupně žalobci pořádkovou pokutu ve výši 2 500 Kč.

Žalobce spatřoval nicotnost výzvy v tom, že nevěděl, k jakému skutku se měl vyjadřovat a nezákonnost v tom, že poučení bylo nesprávně umístěno na druhé straně dokumentu. Opakovaná výzva ze dne 8. 1. 2016 tuto tiskovou chybu opravila, žalobce však spatřoval podjatost v tom, že úřední osoba, Mgr. J. J., požadovala něco, co nemělo právní relevanci a mohlo tak zasáhnout do práv třetích osob. S námitkou podjatosti se správní orgán I. stupně vypořádal v usnesení ze dne 25. 1. 2016 (viz odst. 1, písm. b) odůvodnění tohoto rozsudku).

II. Obsah žaloby

3. Žalobce k rozhodnutí o pokutě namítal, že správní orgány zcela akceptovaly existenci nicotného rozhodnutí - výzvy ze dne 27. 11. 2015, jež byla objektivně nesplnitelná ze strany žalobce a i za této chyby správní orgány umožnily potrestání žalobce pořádkovou pokutou. Skutečnosti, že se jednalo o chybu ve výzvě, si byl správní orgán I. stupně vědom, neboť v rozhodnutí č. j. ODSČ-74966/15-24, sp. zn. ODSČ-74966/15-JR/PŘ ze dne 25. 1. 2016 uvádí *„Provedeným šetřením bylo zjištěno, že účastníku řízení byla dne 27. 11. 2015 zaslána výzva k určení totožnosti vozidla, ve které byl popsán skutek – překročení nejvyšší dovolené rychlosti dne 4. 9. 2015 v 8,25 hod v Brně na ul. Ondrova. Při vyhotovení výtisku došlo k tiskové chybě a účastník řízení byl vyzván v této písemnosti ke sdělení údajů, potřebných ke zjištění totožnosti řidiče, který s vozidlem dne 5. 2. 2015 v 21,15 hod. stál na ulici Biskupská 1v Brně. Podle názoru nadřízeného úřední osoby se jednalo o banální tiskovou chybu, která se v množství vyřizovaných věcí může občas vyskytnout.“* Přesto vůbec neřešil vadnost a nesplnitelnost výzvy. Je tedy zřejmé, že tato *„banální tisková chyba, která se v množství vyřizovaných věcí může občas vyskytnout“*, byla zásadní pro uložení pořádkové pokuty. Je také namístě poukázat na tu skutečnost, že pokud se jednalo o tak obvyklou chybu, bylo namístě ihned zrušit rozhodnutí správního orgánu I. stupně o uložení pořádkové pokuty, což se i přes odvolání ze dne 8. 1. 2016 nestalo. Žalovaný ve svém rozhodnutí o pokutě také uvádí, že žalobce byl poučen o důsledcích bezdůvodného odepření podání vysvětlení ve výzvě ze dne 27. 11. 2015. Je třeba se podívat na strukturu samotné výzvy. Na prvním listu, dle záhlaví i jediném listu, je text samotné výzvy, která je uzavřena slovy *„Mgr. J. J. v.r.“* na předposledním řádku a na poslední řádku *„vedoucí Referátu správních řízení II“*. Oním poučením je zřejmě myšlen text na druhém listu, ačkoliv tento není nikterak označen, že je součástí výzvy, ani není avizován v záhlaví výzvy. Navíc tento text je umístěn až za podpisem úřední osoby, tedy není nikterak možné jej přiřadit k výzvě, či s ní tento text jakkoliv spojovat. Je tedy na místě upozornit na to, že žalobce nebyl poučen v souladu s ust. § 4 odst. 2 správního řádu. Tento nedostatek zcela opomenul žalovaný při svém rozhodování, ačkoliv je zřejmé, že původní výzva je dokumentem více než nesprávným a je tedy zásadně proti zásadám právního státu za takovýto akt žalobce postihovat.
4. K rozhodnutí o nepodjatosti úřední osoby žalobce uvedl následující. Žalovaný si dle něj byl vědom, že došlo k zásadní chybě, ze které je zcela zřejmý vztah k věci, o tomto svědčí část odůvodnění: *„...nezakládá podezření z jejího zájmu na věci a nevyplývá z něho negativní poměr k odvolateli, navíc za situace, kdy oprávněná úřední osoba tuto vadu v řízení napravila tím, že účastníku řízení zaslala opakovanou výzvu, tentokrát se správnými údaji o spáchaném skutku.“* Dá se souhlasit, že došlo k napravení chyby ve výzvě, ale zcela jistě se nedá souhlasit, že byla napravená i následná situace s pokutou. Tedy ani odvolací správní orgán nebránil práva žalobce, ačkoliv je zde patrné pochybení ze strany úřední osoby Mgr. J., je zde patrná i nadřazenost této osoby směrem k žalobci, což vyústilo k uložení pořádkové

pokuty, bez jakékoliv sebereflexe. Je tedy třeba zřejmý fakt, že došlo k porušení základních zásad správního práva, zejm. zásady uvedené v ust. § 2 odst. 3 správního řádu, podle kterého je správní orgán povinen šetřit práva nabytá v dobré víře a dále k porušení poučovací povinnosti dle § 4 odst. 2 správního řádu.

5. Žalobce proto navrhl, aby krajský soud napadená rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve vyjádření k žalobě mj. uvedl, že v řízení bylo dostatečně prokázáno, že se žalobce jednání za které mu byla uložena pořádková pokuta zcela prokazatelně dopustil. Dále konstatoval, že žalobce tvrzenou nicotnost mohl uvést v reakci na danou výzvu, avšak žalobce zcela bez důvodu na jakoukoliv součinnost rezignoval. Ve zbytku se vyjádření kryje s odůvodněním napadených rozhodnutí, a proto žalovaný na tato odůvodnění na mnoha místech odkazoval. Žalovaný v závěru vyjádření navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Obsah nařízeného jednání před soudem

7. V rámci jednání před soudem účastníci setrvali na svých dosavadních stanoviscích. Zástupce žalobce soudu sdělil, že žalobou se domáhá pouze přezkumu rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, odboru dopravy ze dne 3. 8. 2016, č. j. JMK 120175/2016, sp. zn. S-JMK 17141/2016/ODOS/Fö a předcházejícího rozhodnutí správního orgánu prvního stupně o uložení pořádkové pokuty.

V. Posouzení věci krajským soudem

8. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.).
9. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
10. Z obsahu správního spisu vyplývá, že dne 23. 11. 2015 prvostupňový správní orgán obdržel od Policie ČR listinu nadepsanou jako „Odevzdání věci (jiný správní delikt)“, v níž bylo uvedeno, že se žalobce dopustil jiného správního deliktu podle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ust. § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemní komunikaci stanovená tímto zákonem. Konkrétně šlo o jednání, kdy dne 4. 9. 2015 v 8.25 hodin bylo v Brně na ulici Ondrova zařízením na měření rychlosti zadokumentováno přestupkové jednání – překročení maximálně povolené rychlosti u nezjištěného řidiče vozidla tov. zn. VW RZ: x, jehož provozovatelem je žalobce. Součástí uvedeného podání bylo i sdělení jednatele žalobce policii, v němž je uvedeno, že žalobce ví, kdo dané vozidlo řídil, dále však žalobce uvedl, že odmítá ve věci vypovídat. Výzvou ze dne 27. 11. 2015, sp. zn. ODSČ 74966/15/JR/PŘ vyzval prvostupňový správní orgán žalobce ke sdělení údajů (jména, příjmení, data narození, adresy trvalého pobytu) nutných k určení totožnosti řidiče, který s uvedeným vozidlem dne 5. 2. 2015 ve 21.15 hodin stál v ulici Biskupská 1 v Brně, přičemž

ke sdělení údajů byla určena lhůta 10 dnů od převzetí výzvy. V úvodu výzvy byly popsány skutečnosti uvedené v odst. [I.], bod 1.a) odůvodnění tohoto rozsudku. Mezi účastníky řízení není sporné, že žalobce na uvedenou výzvu nereagoval (důvody žalobce uváděl v žalobě – viz shora).

11. Dne 7. 1. 2016 prvostupňový správní orgán žalobci uložil rozhodnutím č. j. ODSČ-24000/16-9 postupem podle ust. § 137 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“) pořádkovou pokutu ve výši 2 500 Kč za bezdůvodné odepření podání vysvětlení v předmětné věci a dále téhož dne vydal opakovanou výzvu k určení totožnosti řidiče vozidla pod sp. zn. ODSČ-74966/15-JR/PŘ, jenž se od první výzvy ze dne 27. 11. 2015 lišila tím, že byl žalobce vyzván ke sdělení údajů (jména, příjmení, data narození, adresy trvalého pobytu), potřebných k určení totožnosti řidiče, který uvedené vozidlo dne 4. 9. 2015 v 8.25 hodin v Brně, na ulici Ondrova řídil. Dne 8. 1. 2016 žalobce zaslal prvostupňovému správnímu orgánu podání, v němž ve vztahu k přestupku ze dne 5. 2. 2015 uvedl, že nebyl k tomuto dni držitelem předmětného vozidla a k přestupku ze dne 4. 9. 2015 uvedl, že by mohlo dojít ke kolizi zájmů některého jednatele žalobce. Žalobce dále vznesl námitku podjatosti proti úřední osobě Mgr. J. J. pro nekompetentnost (použita obdobná argumentace jako v žalobě). Dne 25. 1. 2016 prvostupňový správní orgán usnesením č. j. ODSČ-74966/15-24 rozhodl, že úřední osoba Mgr. J. J. není vyloučena z projednání a rozhodování ve věci vedené pod sp. zn. ODSČ-74966/15-JR/PŘ. Vůči tomuto rozhodnutí podal žalobce dne 3. 2. 2016 odvolání (stejně tak bylo podáno odvolání proti rozhodnutí o uložení pokuty). Dne 3. 8. 2016 Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravy, vydal rozhodnutí pod č. j. JMK 120175/2016, kterým zamítl odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí o uložení pořádkové pokuty a toto zároveň potvrdil. Následujícího dne (4. 8. 2016) vydal Krajský úřad Jihomoravského kraje, odbor dopravní správy, rozhodnutí pod č. j. JMK 120174/2016, kterým zamítl odvolání žalobce proti rozhodnutí prvostupňového správního orgánu o tom, že úřední osoba Mgr. J. J. není vyloučena z projednání a rozhodování věci. Obě odvolací rozhodnutí byla žalobci doručena současně dne 8. 8. 2016.
12. Pro posouzení věci je rozhodná následující právní úprava.
13. Podle ust. § 137 odst. 1 správního řádu platí, že k prověření oznámení, ostatních podnětů a vlastních zjištění, která by mohla být důvodem k zahájení řízení z moci úřední, opatřuje správní orgán nezbytná vysvětlení. Správní orgán dále opatřuje vysvětlení potřebná k určení předpokládaného rozsahu podkladu pro rozhodnutí, stanoví-li tak zvláštní zákon. Vysvětlení může požadovat jen tehdy, nelze-li rozhodné skutečnosti zjistit jiným úředním postupem. Při opatřování vysvětlení se obdobně užijí ustanovení o předvolání (§ 59) a předvedení (§ 60). O odepření vysvětlení obdobně platí to, co pro odepření součinnosti při dokazování a zákaz výslechu.
14. Podle ust. § 137 odst. 2 správního řádu platí, že každý je povinen podat správnímu orgánu vysvětlení podle odst. 1. Tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení, může správní orgán uložit pořádkovou pokutu (§ 62) až do výše 5 000 Kč.
15. Podle ust. § 62 odst. 1 správního řádu platí, že správní orgán může rozhodnutím uložit pořádkovou pokutu až do výše 50 000 Kč tomu, kdo v řízení závažně ztěžuje jeho postup

tím, že a) se bez náležité omluvy nedostaví na předvolání ke správnímu orgánu, b) navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek, nebo c) neuposlechne pokynu úřední osoby.

16. Podle ust. § 62 odst. 6 správního řádu platí, že pravomocně uloženou pořádkovou pokutu může správní orgán, který ji uložil, novým rozhodnutím prominout nebo snížit. Přitom správní orgán přihlédne zejména k tomu, jak osoba, které byla pořádková pokuta uložena, plní svoje procesní povinnosti v dalším průběhu řízení.
17. Podle ust. § 2 odst. 2 správního řádu platí, že správní orgán uplatňuje svoji pravomoc pouze k těm účelům, k nimž mu byla zákonem nebo na základě zákona svěřena, v rozsahu, v jakém mu byla svěřena.
18. Podle ust. § 2 odst. 3 správního řádu platí, že správní orgán šetří práva nabytá v dobré víře, jakož i oprávněné zájmy osob, jichž se činnost správního orgánu v jednotlivém případě dotýká, a může zasahovat do těchto práv jen za podmínek stanovených zákonem a v nezbytném rozsahu.
19. Podle ust. § 2 odst. 4 správního řádu platí, že správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly důvodné rozdíly.
20. Podle ust. § 6 odst. 2 věta první správního řádu platí, že správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje.
21. Podle čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod platí, že státní moc lze uplatňovat jen v případech a v mezích stanovených zákonem, a to způsobem, který zákon stanoví.
22. Podle čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod platí, že povinnosti mohou být ukládány toliko na základě zákona v jeho mezích a jen při zachování základních práv a svobod.
23. Ze shora citovaného ust. § 137 odst. 2 správního řádu vyplývá, že pořádkovou pokutu až do výše 5 000 Kč může správní orgán uložit tomu, kdo bezdůvodně odepře podat vysvětlení ve smyslu ust. § 137 odst. 1 tohoto zákona. Pořádková pokuta je fakultativním zajišťovacím prostředkem, tedy správní orgán může, ale také nemusí k jejímu uložení za splnění podmínky vyplývající z ust. § 137 odst. 2 správního řádu přistoupit. Zákonnou podmínkou pro možnost úvahy o uložení pořádkové pokuty je skutečnost, že došlo k bezdůvodnému odepření podání vysvětlení.
24. K takovému bezdůvodnému odepření však v předmětné věci nedošlo. Důvodem je skutečnost, že výzva ze dne 27. 11. 2015, sp. zn. ODSČ-74966/15-JR/PŘ, jejíž nesplnění bylo sankcionováno uložením pořádkové pokuty, je nesrozumitelná, neboť nejprve popisuje skutek vylíčený v části [I.] bodu 1, písm. a) odůvodnění tohoto rozsudku, přičemž její podstatou je, že vyzývá žalobce ke sdělení údajů (jména, příjmení, data narození, adresy trvalého pobytu), potřebných k určení totožnosti řidiče, který s uvedeným vozidlem dne 5.

2. 2015 ve 21.15 hodin stál v ulici Biskupská 1 v Brně. Z obsahu správního spisu vyplývá, že bylo vyšetřováno zcela jiné delikt ní jednání spočívající ve spáchání jiného přestupkového jednání v jiný čas a v jiném místě než je stání vozidlem dne 5. 2. 2015 v 21.15 hodin v Brně na ul. Biskupská. Z uvedeného důvodu je výzva vnitřně rozporná, proto nebylo možné její nesplnění sankcionovat bez dalšího uložení pořádkové pokuty. Pokud správní orgán využije oprávnění ve smyslu ust. § 137 odst. 2 správního řádu a přikročí (pro něj k fakultativnímu) uložení pořádkové pokuty, musí před jejím uložení zjišťovat a zohlednit veškeré rozhodné okolnosti, což zahrnuje i to, zda je výzva správná. Prvostupňový správní orgán však takovéto zjištění neprovedl. Za uvedeného stavu (vnitřní rozporuplnost výzvy ze dne 27. 11. 2015) bylo zcela na místě výzvu, a to v její upravené formě opakovat (k čemuž došlo dne 7. 1. 2016), ovšem bez toho, že by žalobce byl sankcionován za nesplnění vnitřně rozporné předchozí výzvy ze dne 27. 11. 2015.

25. Nedošlo tak k naplnění podmínky pro možnost uložení pořádkové pokuty, a sice k bezdůvodnosti odepření podání vysvětlení, neboť žalobce měl racionální důvody, proč na výzvu nereagoval (její vnitřní rozpornost). Jestliže je samotná výzva vnitřně rozporná a nesrozumitelná, je pořádková pokuta uložená k jejímu vynucení nutně nezákonná. Uvedený postup není souladný se základními zásadami správního řízení – zásadou zákazu zneužití pravomoci, resp. zneužití správního uvážení, zásadou proporcionality (přiměřenosti) zásahů správních orgánů, viz § 2 odst. 2, odst. 3 a § 6 odst. 2 věta první správního řádu (obdobně viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 12. 2017, č. j. 9 As 277/2016-45). Ústavní soud v nálezu ze dne 18. 2. 2010, sp. zn. I.ÚS 1849/08 ve skutkově podobné věci mj. uvedl, že „[s]právní řízení nemůže být v demokratickém právním státě ovládáno zásadou „součinnosti správních orgánů s účastníky řízení“ (kontaktáž účastníků řízení ze strany správního orgánu vyloučit nelze, její odmítnutí však nelze sankcionovat), neboť žádnou spolupráci v obecném smyslu tohoto slova, nelze vynucovat ukládáním sankcí. Svobodný jednatel, jako součást občanské společnosti, nemůže být v právním státě partnerem správního orgánu vykonávající vrchnostenská oprávnění. **Má naopak povinnost se takovým opatřením podrobit, jsou-li vykonávána řádně, tj. nejde-li o exces.** Tak také nelze pokutovat osobu, která odmítne podat správnímu orgánu vysvětlení v případě, kdy je zřejmé, že by jí, byť i jen teoreticky, mohla přispět ke svému postihu za přestupek (...). Jinak řečeno – veřejná moc vykonává pravomoci a kompetence, jimž je jednatel zásadně povinen se podrobovat, ovšem za předpokladu, že jsou vykonávány souladně s požadavky plynoucími právě z čl. 2 odst. 2 a z čl. 4 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a čl. 1 odst. 1 Ústavy, ve shora uvedeném materiálním rozměru, jejich působení a při dodržení požadavku plynoucího z principu přiměřenosti (pozn. krajského soudu: viz také rozsudek Nejvyššího správní soudu ze dne 31. 3. 2010, č. j. 1 As 32/2008 – 146).

26. Za uvedeného skutkového stavu nebylo možné pořádkovou pokutu uložit (nedošlo k situaci, kdy by žalobce bezdůvodně odepřel podat vysvětlení).

27. Co se týká umístění poučení na druhé straně výzvy, konkrétně za podpisem oprávněné úřední osoby a otiskem úředního razítka, lze uvést doporučení umisťovat pro větší přehlednost poučení a prakticky všechen text před podpisy a otisky razítek, neboť takové schéma je používáno většinou institucí a v adresátovi evokuje končící dokument. Nadto lze uvést, že tento postup je bezpečnější také pro žalovaného, neboť pokud takovýmto

způsobem ukončí dokument, lze takto předejít vkládání dalšího textu neoprávněnými osobami.

28. V další části žaloby žalobce namítal nezákonnost rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje, Odboru dopravní správy ze dne 4. 8. 2016, č. j. JMK 120174/2016, sp. zn. S-JMK 28579/2016/ODOS/Př, které zamítlo odvolání žalobce proti usnesení Magistrátu města Brna ze dne 25. 1. 2016, č. j. ODSČ-74966/15-22, jímž nebyla shledána podjatost úřední osoby Mgr. J. J. Ust. § 14 odst. 1 správního řádu, na jehož základě bylo rozhodnuto, zní: *„Každá osoba bezprostředně se podílející na výkonu pravomoci správního orgánu (dále jen „úřední osoba“), o níž lze důvodně předpokládat, že má s ohledem na svůj poměr k věci, k účastníkům řízení nebo jejich zástupcům takový zájem na výsledku řízení, pro nějž lze pochybovat o její nepodjatosti, je vyloučena ze všech úkonů v řízení, při jejichž provádění by mohla výsledek řízení ovlivnit.“* Z textu a též smyslu tohoto ustanovení správního řádu plyne, že podjatost úřední osoby spočívá v důvodném předpokladu zájmu této osoby na výsledku řízení, a to s ohledem na poměr k věci, účastníkům nebo zástupcům; nikoli procesnímu, byť vadnému postupu úřední osoby. Námitku podjatosti žalobce konstruoval pouze na tvrzeném vadném úředním postupu. Žalobní námitky opírající se o podjatost úřední osoby jsou nedůvodné, a to s ohledem na skutečnost, že s námitkou podjatosti se žalovaný srozumitelně a správně vypořádal a krajský soud se pro shora uvedené s názorem žalovaného ztotožnil. Z tohoto důvodu soud zamítl návrh provést k důkazu listiny předložené žalobcem u jednání dokumentující úřední postup Mgr. J. J.
29. Co se týká namítaného pochybení ohledně nezákonně dlouze vedených řízení o odvolání, resp. nedodržení 30 denní lhůty pro vydání rozhodnutí dle správního řádu, a vydání obou napadených rozhodnutí v rozmezí jediného dne (dle žalobce svědčící opět o možné podjatosti) lze uvést, že bylo na žalovaném, jakým způsobem a kdy rozhodne, samozřejmě v mantinelech svých zákonných možností. Skutečnost, že nebyly zachovány lhůty pro vydání rozhodnutí, vyplývá z obsahu správního spisu, avšak sama o sobě nezaložila možnost uvažovat o porušení práva na spravedlivý proces. Lze uvést, že rozhodnutí o odvolání proti usnesení o podjatosti bylo vydáno den poté, co rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutí o pokutě, ovšem ani tato skutečnost nezakládá nezákonnost postupu žalovaného, neboť § 14 správního řádu hovoří pouze o rozhodnutí o námitce podjatosti, tedy o vydání usnesení, kterým se námitce vyhová či nikoli. Ustanovení § 76 odst. 5 správního řádu nepřiznává odkladný účinek odvolání proti usnesení, kterým nebylo námitce podjatosti vyhověno. Správní orgán prvního stupně proto mohl pokračovat v řízení proti žalobci již po (nepravomocném) rozhodnutí o námitce podjatosti, byť samozřejmě nesl riziko, že odvolací orgán bude mít na námitku podjatosti jiný názor. Vyřízení námitky podjatosti, i když nepravomocné, tedy předcházelo vydání rozhodnutí ve věci samé a byly splněny zákonné požadavky pro vydání rozhodnutí. Žalobce dále v obecné rovině namítal porušení zásad správního práva, přičemž ze spisového materiálu žádá další zásadní pochybení nevyplývají.

VI. Závěr a náklady řízení

30. Krajský soud na základě všech výše uvedených skutečností shledal žalobu důvodnou. Výrokem I. tohoto rozsudku proto zrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a dále

také předcházející prvostupňové rozhodnutí, neboť za nastalé skutkové situace nemělo být vydáno (jak bylo shora soudem dovozeno).

31. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto má vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč a dále v nákladech právního zastoupení dle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). V daném případě se jedná o odměnu JUDr. Milana Zábrže, advokáta, za zastupování v řízení před krajským soudem, a to za tři úkony právní služby (převzetí a příprava zastoupení, písemné podání žaloby a účast u jednání před soudem dle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 písm. a) a d) advokátního tarifu ve výši 9 300 Kč (3 x 3 100 Kč); a dále o náhradu hotových výdajů ve výši 900 Kč (3 x 300 Kč). Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů o částku 2 142 Kč odpovídající příslušné dani z přidané hodnoty. Celkem se tedy jedná o částku 15 342 Kč. Ke splnění uvedené povinnosti byla žalovanému stanovena přiměřená lhůta. Výrok o vrácení části zaplaceného soudního poplatku (III.) vychází ze skutečnosti, že žalobce zaplatil nad rámec poplatkové povinnosti za podání žaloby navíc částku 3 000 Kč. Ve smyslu ust. § 10 odst. 1 zák. č. 549/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů, proto soud rozhodl o vrácení části soudního poplatku.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno dne 3. 10. 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu